

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quàm pudendum tibi esset si quod promittis homini non solveres, tam
impudenter agis si quod promittis Deo non exoluas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

1er. 2.

ras non peccare, nam vel frequentius vel gravius forte peccasses, si nullum antecessisset bonum propositum. Et esto quacunq; de causa peccaveris, nonne resurgendum? Nunquid qui cecidit non resurget, & qui adversus est, non revertetur? At verò resurgenti nonne necesse est renovare mentem, & obfirmare animum contra peccatum? nonne necesse est conteri de peccato? nonne contritio novum includit quod vocamus bonum propositum? Nonne sic expressè Tridentinum: *Contritio est animi dolor ac detestatio de peccato commisso, CVM PROPOSITO NON PECCANDI DE CÆTERO.* Nonne qui hoc propositum omitteret, non diceretur conteri?

Sess. 14.
c. 4.

Denique si quoties peccatur, toties est resurgendum; si nemo resurgit à peccato nisi conteratur: si nemo conteritur nisi cum proposito non peccandi, vide etiam atque etiam quid inde sit concludendum, nempe toties repetenda esse bona proposita, quoties peccaveris. Tantum abest ut post peccatum desistas à proponendo quod facias, quin potius quia peccasti, proponendum; quia statim à peccato resurgendum, quia pornitendum, quia conterendum; quæ nulla prorsus hæc sunt nisi proponas. Ego dixi in abundantia mea, non movebor

Pf. 29.

31. in aeternum. DIXI constabor adversum me in
38. justitiam meam Domino. DIXI, custodiam vi-
76. as tuas ut non delinquam in lingua mea. DIXI, nunc capi. Quid sunt ista nisi quotidie vel etiam sæpius renovantis, & meliora semper proponentis consilia?

Vide in I. parte, die 25 Januarii, in Conversione S. Pauli Apostoli, ubi hæc Veritas declaratur:

Sicut frequenter dicendum cum Davide: *Dixi nunc capi*: sic simul cum Apostolo, *Domine, quid me vis facere.*

L. 1. c. 19.

Nec omittendum ex Imitatione Christi, tam opportunum monitum: *Omni die, inquit, renovare debemus propositum nostrum, & ad fervorem nos excitare: quasi hodie primum ad conversionem venissemus atque dicere, Adjuva me Domine. Datus in bono proposito, & sancto servitio tuo. Et mihi nunc hodie perfecte incipere, quod antea non feci.* Hæc veritas verò firmiter mentem in proposito Dei hæc coniungi possit præcedenti, vel ipsatum proponi hæc alia Veritas.

Quam pudendum tibi esset, si quod promittis homini non solveres, tam impudenter agis si quod promittis Deo non exolveras.

RATIO EST. Quia ubi est major ratio promissi exolvendi; sive quod idem est, ubi est major pudendi ratio si promissum non solveres, tam impudenter agis si non solveras.

Sed si quid promittis Deo, major est ratio promissi exolvendi, seu major est pudendi ratio si non solveras, quam si quod promissum homini non exolveras.

Ergo quam pudendum tibi esset si quod promittis homini non solveres, tam impudenter agis si quod promittis Deo non exolveras.

I. PUNCTUM.

NE firmus similis isti perfido Filio qui iussus à Patre in vineam ire, respondit, *Eo Domine, & non vult*, multum confirmandi sumus in promissis adimplendis quæ Deo facimus. Nihil est autem quod nos facilius in id officii persolvendum adducat, quam consideratio fidelitatis quæ servari solet inter homines qui sibi aliquid repromittunt. Vix enim ullus est qui non putet nomini suo non parvam inferri notam & injuriam, si sine legitima causa, promisso & fidei datæ non respondeat. Nimens enim probrosa est & quam vocant honesto viro non ferenda prorsus hæc injuria, quæ nomen ejus statim inlequitur qui datam non servat fidem, *Homo nullius fidei, homo cui nullus tuto fidat, homo perfidus & infidelis.* Quis has infames sibi accersat voces? quem non puderet sic maledici, sic infamari?

Quamobrem ut inde ad promissa Deo facta non minori fidelitate ac animo servanda excitemur, videtur proopportuna hæc Veritas, quæ modo diligenter expendatur: *Quam pudendum tibi esset si quod promittis homini non solveres, tam impudenter agis, si quod promittis Deo non exolveras.*

Nam quid est agere impudenter apud aliquem vel in quovis negotio, nisi pudorem illum exuere quem naturalis verecundia solet ita in nobis excitare, ut homo verecundus non audeat quidquam loqui vel agere quod honesto repugnet, quod personam dedecet, quod vel loco vel tempore non conveniat? Quid potro magis esse impudentem quam eo loco vel tempore

If. 16.

vel negotio talem esse, quo minus esse oportebat, quo major erat servandi pudoris ratio? *Ganes impudentissimi nescierunt saturitatem*; Hi nempe de quibus Propheta loquitur cum latrare & servandis invigilare deberent domesticis, tunc sibi futurandis vacabant; hoc erat esse impudentissimos.

Deut. 32.
Luce. 9.

Sic proflus ad rem nostram, cum ita sit à natura comparatum ut nos pudeat si fidem homini datam non servemus; profecto non potest non esse impudentis & inverecundi hominis quem tunc non poeniteat si fidem fallat, & quo major erat pudendi ratio, seu quo major erat obligatio fidei datae servandae, quae tamen perfide & malignè est violata, tanto ille impudentius agere dicendus est qui promissa non exolvit & datam rupit fidem. *Generatio perversa est & infidels filii: O generatio infidelis & perversa, usquequo ero apud vos, & percutiam vos?*

II. PUNCTUM.

SED si quid promissis Deo, major est ratio promissi exolvendi, seu major est pudendi ratio, si non solvas, quam si quid promissum homini non exolvat.

Prov. 25.

Nam quaecunque ratio pro fide servanda inter homines afferatur sive ex natura ipsius promissionis datae & acceptae, quae talis est ut obligetur promittens se daturum quod promittit, neque nisi legitime possit à promissione resistere, ut passim docent Juris & casuum interpretes: sive id à virtute fidelitatis procedat quae sic servari debet in humano consortio, ut vix ulla esset hominum associatio nisi fidelitas servaretur: sive ex aliis commodis aut incommodis quae inde plurima recensentur; quidquid denique profecti possit, longè magis valet pro solvendis Deo promissis. Nam res de quibus agitur inter Deum & homines sunt longè majoris momenti. Personae illae divinae cum quibus homo rem habet, sunt longè praestantiores. Fidelitas quae debetur Deo longè magis obstringit promittentem vel sese offerentem: Quidquid inde commodi vel incommodi sequitur longè est ponderosius quam quidquid creata omnia creare nobis possint. Quale putas enim illud esse, vel quanto interesse putas intervallo, si quis apud Deum aut fidelis aut infidelis reperitur? Nonne audivisti quod ait Sapientis in infidelis viri derisum: *Nubes & ventus & pluvia non sequentes, sic vir gloriofus & promissa*

Eccles. 5.

non complens. Nonne quod idem de Deo alibi docet expressius: *Displicet ei infidelis & stulta promissio*. De fidei autem servo quam sit ipsi carus & acceptus tam multa passim occurrunt, ut uni fidelitati caetera quodammodo videantur subjeci & servire. *Servare bonum est propter multum gaudium Domini tui.*

Mat. 23.

Et certe si tollis fidelitatem à promissis Deo factis, qualis erit tandem tota nostra Religio? qualis nostra poenitentia? qualis oratio? qualis nostra publica vel privata pietas quae tota vel in nostris Deo dandis, vel in divinis acceptandis promissis ponitur? Nonne ridicula & quasi joco dicta erunt nostra omnia, si facta dictis non conformentur? Itane Deus verbis & labiis colitur, non autem corde & factis? Itane deludentur quae tam severe praecipit ad integram promissorum fidem? *Quod semel inquit, egressum est de labiis tuis, observabis, & facies sicut promissisti Domino Deo tuo, & propria voluntate, & ore tuo loquutus es.* An quando promissisti, sic revera volebas agere, vel volebas?

Deut. 23.

Si volebas, nonne Deum latere aut deridere te putas? Si revera volebas, quid te à illa voluntate dimovit, nisi caro & sanguis quae si Deo comparentur, vide quam injuriam Deo facias cui quod in humanis infirmius & indignius est audes praeferre?

Nec dicas, non esse votum, nec te ita fidem obstrinxisse promittendo ut te obligatum propterea crederes: Nam et si hoc verum esse potest in quibusdam casibus ut in orando, vel in quopiam simili opere, quod vocant supererogatorium, operando: non ita tamen est in his quae ut plurimum promittendo complectimur; sunt enim per se suo modo jam debita; etiam si non promitteres te futurum humilem, patientem, castum ac benignum, nonne id iam debes? nonne si quid horum promittis, duplici hoc debes nomine, tum ratione rei iam debita, tum ratione promissionis quàm de re ipsa danda Deo facis? Quod certe nil tale est in promissis homini factis quae tales ordinariè non includunt res debitas, sed vel gratuitas, vel reciprocas, vel neglectas; Unde illud evidens est quod habet propositio, quod si quid promittis Deo, major est ratio promissi exolvendi, seu major est pudendi ratio, si non illud solvas quàm si quod promissum homini non exolveres. *Non es meritis hominibus, sed Deo.*

Act. 5.

III. PUNCTUM.

QUAM pudendum igitur tibi esset, si quod promistis homini non solveres, tam impudenter agis si quod promistis Deo non exolvus. Cur enim te puderet coram hominibus, aut cur ita pudendum tibi videatur coram Deo, nisi quia non vides Deum, aut non cogitas te ab eo videri, vel quod ejus de te iudicium non ita revereris sicut humanum iudicium? Itane verò de Deo sentis? At nonne hoc pudendum est, ita de Deo ac de divinis sentire, ut minus apud te valeant quàm humana? quid magis potens ad divinam in te provocandam Justitiam quàm sic illam conculcare? aut quid magis alienum à divina bonitate quæ relucet in promissis à Deo tibi factis? Itane putes illum tuis in te promissis esse obstructum, te verò tuis in ipsum non credas obligatum? quod promissit se daturum sic se daturum profectò voluit, nec se à volendo vel dando revocabit, Non est Deus quasi homo ut mentiatur, nec ut filius hominis ut mutetur. Dixit ergo & non faciet, locutus est & non implebit? NON potest solvi Scriptura.

Num. 23.

Iacn. 10.

2. Tim. 2.

ILLE fidelis permanet, negare seipsum non potest. Quantum in se est videlicet, quantum adjecta conditio promissionis factæ subsistit. Promissit Regnum cælorum, sed violentis sed vim sibi facientibus. Promissit peccatorum veniam, sed verè poenitentibus non autem aliis. Promissit misericordiam, sed miserenti, sed misericordiam facienti. Unde tu nisi vim tibi facias, vel nisi te poeniteat, & nisi aliorum misereat, quod sæpè promissisti te facturum: an putas illum tuis se obstructum promissis? Quid ergo speras nisi tu & ipse tuis te astringas? quid verò damni si nil ab illo speres?

Videsne quò res devolvatur? & quantum insit periculi, quantum momenti, quantum

ve ponderis in promissis Deo factis exolvendis: Atque adeo si quid nos movet humanitas ad fidem liberandam datam hominibus, illo ipso magis accendamus ad fidem Deo datam exolvendam. Sic Scriptura de utroque simul promissionis genere: si sponderis pro amico Prov. 6. tuo, illaqueatus es verbis oris tui, & captus Eccl. 7. propriis sermonibus, incidisti in manum proximi tui: discurre, festina, temeris; sum libera. Et rursum: Ne ponas scandalum in aequitate tua. Id est, ne tainfamem reddas, & ne propterea scandalum parias, quòd sis iniquus fidei. Si quid rogaveris ab aliquo contra fidem & promissionem alteri datam, nonne responderes te non posse, te fidem obligasse, te teneri verbo & promisso? Sic loquere de tuis Deo factis & toties repetitis promissis, Aperui os meum Iud. 11. ad Dominum, & aliud facere non poterò. Non enim possumus aliquid adversus veritatem, sed pro veritate. Sic loquendum, sic agendum.

Vide in 1. parte, Feria tertia Hebdom. primæ in Adventu, ubi hæc Veritas exhibetur:

Quam in se attrahit gratiam qui se Deo libens offert, eandem sibi detrahit qui quod offert non reddit.

FERIA